

**کاربرگ و آزمون
درس پنجم فارسی پنجم دبستان
به همراه واژگان جدید و
مترادف و متضاد**

www.mamplus.com

نام: .....

آزمون پایانی فصل پنجم

کلاس: .....

www.mamplus.com

نام خانوادگی: .....

تاریخ: ..... / ..... / .....

گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۱. کدام یک از واژه‌های زیر، غیر ساده است؟

الف. شادمان ب. ناگهان ج. میدان د. روزگار

۲. املاي کدام کلمه درست نیست؟

الف. بوی عود ب. قاب‌های بزرگ ج. تازیانه‌ی باد د. رسم پیشواز

۳. کدام ضرب‌المثل از نظر مفهوم با بقیه فرق دارد؟

الف. برو کار می کن مگو چیست کار ب. مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد

ج. از کوزه همان برون تراود که در اوست د. نابرده رنج، گنج میسر نمی شود

جمله‌های درست را با علامت ✓ و جمله‌های نادرست را با علامت ✗ مشخص کنید.

۴. شجاعت اخلاقی آن است که حرف راست و درست را بگوئیم.

۵. نوشته‌ی «زیر آسمان بزرگ» ترجمه‌ی مجید عمیق است.

۶. در داستان، معمولاً یک شخصیت اصلی و چند شخصیت فرعی وجود دارد.

۷. دو کاج سال‌های سال با هم دوست بودند.

جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

۸. دوستم گفت: «از ..... (غول - قول) من به او سلام برسان.»

۹. آن مرد برای پدر بزرگ ..... (پیغامی - پیکامی) داشت.

۱۰. ترس بی دلیل، قدرت ..... (تصمیم گیری - تسمیم گیری) را از انسان می گیرد.

۱۱. پس از پیمودن آن ..... (مصافت - مسافت) به میدان شهر رسیدند.

۱۲. مترادف کلمه‌های زیر را بنویسید.

رهگذر: ..... حصار: ..... جامه: .....

ملک: ..... نبرد: ..... افق: .....

۱۳. متضاد کلمه‌های زیر را بنویسید.

ارزشمند # ..... دانش # ..... محنت # .....

۱۴. با واژه‌های به هم ریخته‌ی زیر جمله‌ی معنادار بسازید.

آوردی - چیزهای - سفر - در - تو - این - ارزشمند - به دست - را - تمام

۱۵. برای هر یک از کلمه‌های زیر دو هم‌خانواده بنویسید.

مسئول

وظیفه

www.mamplus.com

۱۶. عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید.

غلام هرگز دریا ندیده بود و محنت کشتی نیازموده.

چندان که ملاحظت کردند، آرام نی گرفت.

در کنار خطوط سیم پیام / خارج از ده دو کاج رویدند

۱۷. شعر زیر را کامل کنید.

در فضای ..... پر می شود
هر کجا سرگرم صحبت می شوند
باز هم ..... گنجشک‌ها

۱۸. جمله‌ی زیر را تا یک بند ادامه دهید.

اگر روزی امام زمان (عج) را بینم

۲۰. بیت‌های زیر را کامل کنید.

ای ..... غمت .....
شکوه تو .....
ای ..... تازه جاودان در این .....
خون عاشقان ای .....

اهداف	بله	تا حدودی	خیر
دانش آموز مفهوم درس را درک کرده است.			
دانش آموز مترادف، متضاد و هم‌خانواده‌ی واژه‌ها را می‌داند.			
دانش آموز می‌تواند به درستی جمله‌سازی کند.			
دانش آموز نقش دستوری واژگان را می‌داند.			
دانش آموز می‌تواند به درستی بنویسد.			

۱. از بین کلمه‌های زیر، واژه‌های مناسب جاهای خالی را پیدا کنید و بنویسید. (۲ کلمه اضافه است).

من تو ما او شا آن‌ها

الف) ..... برای شادی کودکان تلاش می‌کنیم. (ب) ..... دیروز به دیدن دوست قدیمی خود رفتند.

ج) ..... و دوستانم به گردش علمی می‌رویم. (د) ..... به کلاس بالاتر می‌روید.

۲. در جمله‌های زیر، غلط‌های املائی را پیدا کنید و شکل درست آن‌ها را بنویسید.

گفتا: «دویصت باشد و اکنون ضیادتى است.»

«فردا که بر من و تو، وزد باد محرگان / آن‌گه شود پدیده، که نامرد و مرد کیست» «ناسر خسرو»

(.....) (.....) (.....) (.....)

۳. هم‌معنی (مترادف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

مهرگان (.....) زیادتی (.....) بلند قامت (.....) کدوبن (.....)

۴. مخالف (متضاد) واژه‌های زیر را بنویسید.

(زیاد #) (بلند #) (قدیم #) (شلوغ #)

۵. جمع کلمه‌های زیر را بنویسید.

دانه (.....) گل (.....) طیب (.....) درخت (.....)

۶. برای هر کلمه، دو هم‌خانواده بنویسید.

هیجان‌انگیز: (..... ، .....) علاقه‌مند: (..... ، .....)

تحسین: (..... ، .....)

۷. کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا بنویسید.

www.mamplus.com

مهرگان چنار امپراتور گلدان علاقه انتظار

..... (۱) ..... (۲) ..... (۳) ..... (۴) ..... (۵) ..... (۶) .....

۸. در هر یک از عبارتهای زیر چند جمله مشاهده می‌کنید؟

الف) مهربانی است که ما را به نكویی و دانایی و به خود می‌کشاند. جمله.....

ب) دانش آموز کوشا، دوست‌داشتنی و مورد توجه همه است. جمله.....

ج) ای دوستان! بدانید ملتی که تلاش کند به موفقیت می‌رسد. جمله.....

د) می‌پرسم چون می‌اندیشم و می‌اندیشم چون کنجاوم، کنجاوم چون زنده هستیم. جمله.....

۹. مفهوم و کاربرد مثل‌های زیر را بنویسید.

الف) نابرده رنج، گنج میسر نمی‌شود ←

ب) بار کج به منزل نمی‌رسد ←

۱۰. هر یک از جمله‌های زیر را دوباره با توجه به کلمه‌های داخل کمانک بازنویسی کنید.

الف) ما در پارک هستیم (هستند).....

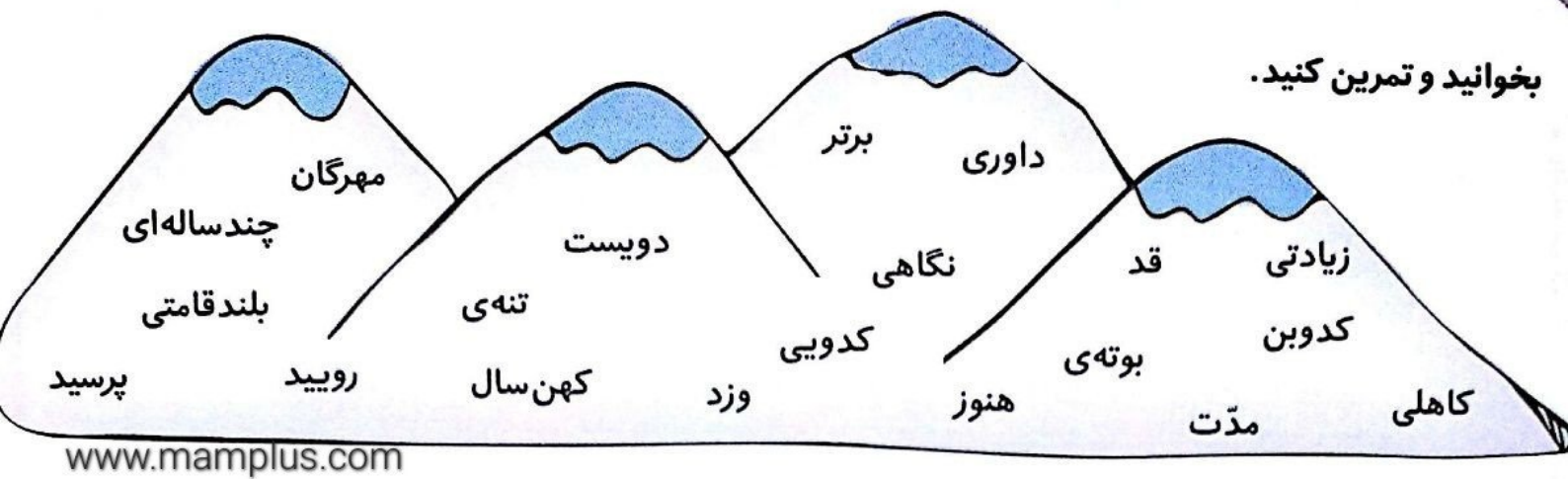
ب) هفته‌ی گذشته دوستم را در کتابخانه دیدم (فردا).....

۱۱. هر یک از عبارتهای ستون «الف» را به عبارت مرتبط با آن در ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد اضافی است).

ب	الف
☐ ریشه‌های سرسبز	☐ گلبن
☐ ریشه‌های درخت بید	☐ بن دندان
☐ ریشه‌های درخت سرو	☐ سروبن
☐ ریشه‌ی دندان	☐ بید بن
☐ ریشه و بوته گل	

www.mamplus.com

بخوانید و تمرین کنید.

www.mamplus.com

۱- با توجه به شماره‌هایی که در کنار هر کلمه نوشته شده است، جدول زیر را کامل کن.

چندساله‌ای	۱۰	زیادتی	۷	بلندقامتی	۴	کهن‌سال	۱
هنوز	۱۱	قد	۸	مهرگان	۵	روید	۲
مدت	۱۲	کدوبن	۹	دوپیست	۶	کاهلی	۳

	۸		۶		۵	روید	۲
	۱۰		۱		۱۱		۷
	۴		۱۲		۹		۳

۲- در هر ردیف، دور کلمه‌ی خواسته شده خط بکش و یک بار از روی آن بنویس.

_____	بوته‌ی - قد - کاهلی - وزد - داوری	کلمه‌ی یک نقطه‌ای
_____	کهن‌سال - مهرگان - هنوز - دوپیست - آنکه	کلمه‌ی پنج حرفی
_____	نگاهی - کاهلی - خندید - هنگام - پدید	کلمه‌ی بی نقطه
_____	تنه‌ی - برتر - زیادتی - روید - مدت	کلمه‌ی تشدید دار

الف گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۱- به موجود مزاحم چه می‌گویند؟

- (۱) خطرناک ● (۲) موزی ● (۳) بی‌آزار ● (۴) بیمار

۲- «خاربن، به چه معناست؟

- (۱) خارِ گل ● (۲) ریشه‌ی خار ● (۳) خوار و ناچیز ● (۴) بوته‌ی خار

۳- املای کدام کلمه درست است؟

- (۱) گزند ● (۲) فاصد ● (۳) برحنه ● (۴) بیاندیشیم

ب درست یا نادرست

درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

۴- رازی در کنار کار در کارگاه، در کلاس درس استادان هم حاضر می‌شد.

۵- به دوره‌ای از زمان، «روزگار» می‌گویند.

۶- حکایت «درخت گردکان» با مثل «دست بالای دست بسیار است»، ارتباط دارد.

۷- کلمه‌ی «شکوه» هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «عظمت» است.

ج وصل کنید.

۸- جمله‌ها و کلمه‌های مناسب را به هم وصل کنید.

● ناصر خسرو

● شعر «خنده‌ی گل، سروده‌ی این شاعر است.

● رودکی

● رازی با این شاعر بزرگ، هم روزگار بود.

● پروین دولت‌آبادی

د در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

www.mamplus.com

۹- به کسی که با طلا و زیورآلات کار می‌کند، _____ می‌گویند.

۱۰- هر که فقط در اندوختن مال دنیا برای خود در تلاش است، در ردیف _____ است.

۱۱- شعر «خرد رهنمای و خرد دلگشای» را _____ سروده است.

۱۲- عالم، تماشاخانه‌ی شگفتی‌های _____ است.

هـ به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۳- مخالف هر کلمه را بنویسید.

روشنایی ≠ پاسخ ≠ بلندترین ≠ ساده ≠

۱۴- علت انتخاب محل ساختن بیمارستان از نظر رازی چه بود؟

۱۵- کلمه‌های زیر را با حروف مناسب کامل کنید.

تا ... یر   حا ... ر   کا ... لی   خ ... لت

۱۶- چرا باید بیشتر از آنچه که حرف می‌زنیم، گوش بدهیم؟

و به سؤال‌های زیر با دقت و کامل پاسخ دهید.

www.mamplus.com

۱۷- دو بیت بعدی شعر زیر را بنویسید.

«فصل پاییز و زمستان می‌رود   بار دیگر چون بهاران می‌شود»

۱۸- خاطره‌ی یک «روز برفی» را در سه سطر بنویسید.

۱۹- شعر زیر را به نثر ساده بنویسید.

او را چار گفت که: «امروز ای کدو   با تو مرا هنوز، نه هنگام داوری است

فردا که بر من و تو وزد باد مهرگان   آنکه شود پدید که نامرد و مرد کیست»

۲۰- جملات زیر را به ترتیب، شماره‌گذاری کنید.

بعد با غرور، شاخک‌هایش را بالا می‌گرفت و در دشت به پرواز درمی‌آمد.

او هر روز به سراغ برکه‌ای می‌رفت و بال‌های رنگارنگش را در آب می‌دید.

۱ در دشتی بزرگ و سرسبز پروانه‌ای زندگی می‌کرد.

حتی بعضی از آن‌ها به زیبایی بال‌های پروانه حسرت می‌خوردند.

همه‌ی پروانه‌های دشت همیشه درباره‌ی او حرف می‌زدند.

ن	ق	خ	خ	انتظارات آموزشی
				به سوالات درک مطلب خوب پاسخ می دهد
				مفهوم ابیات را می داند
				معنی واژه های جدید را می داند
				مخالف و هم خانواده را بخوبی انجام می دهد
				برای کامل کردن جملات ناقص مهارت دارد
				مفهوم ضرب المثل را می داند
				در بند نویسی مهارت لازم را دارد
				رویدادها را به خوبی مرتب می کند